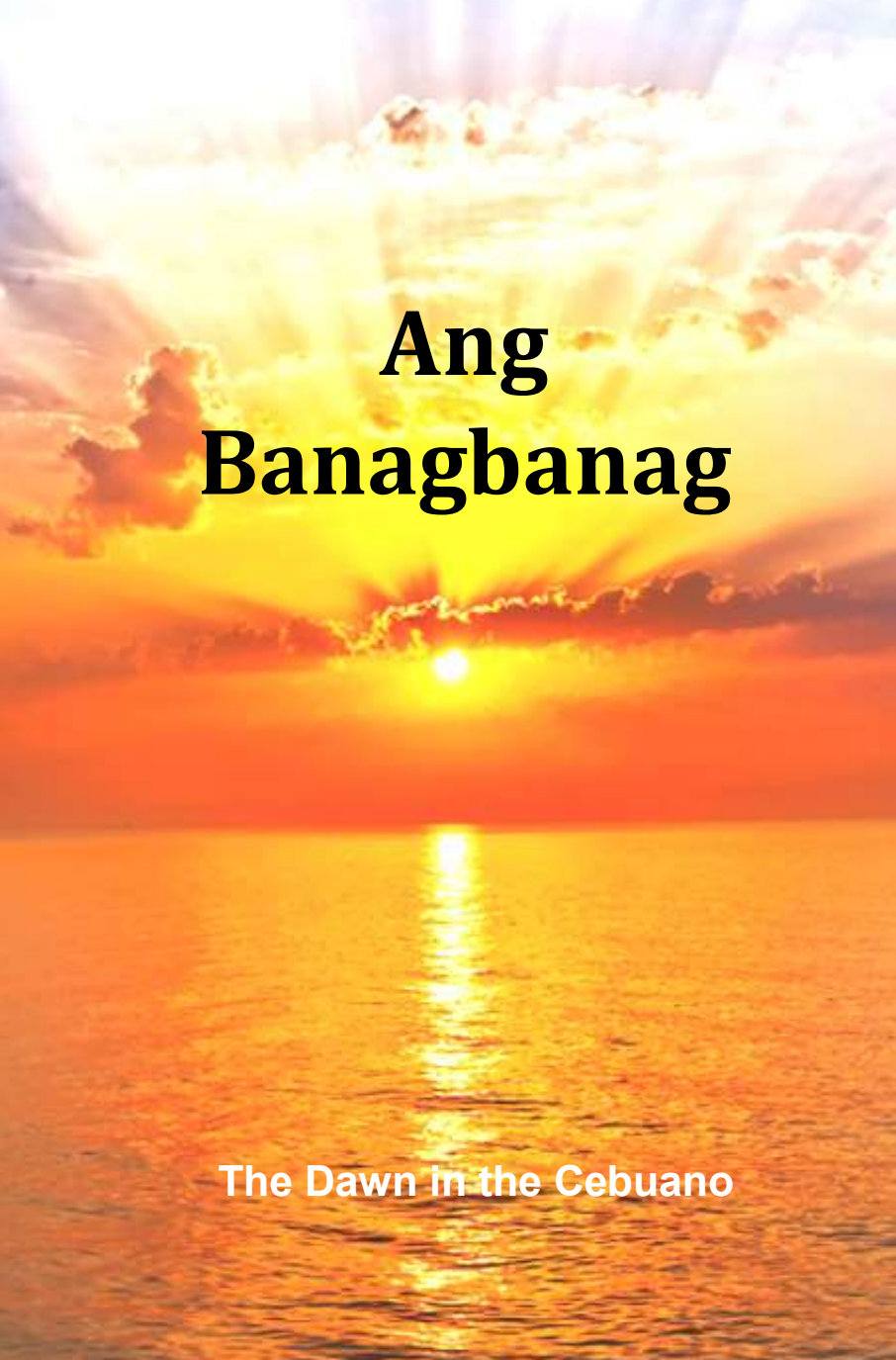

A full-page background image showing a brilliant sunset or sunrise. The sun is a bright, glowing orb positioned just above the horizon line, which is a straight line across the middle of the image. The sky is filled with large, billowing clouds that are illuminated from below by the sun, creating a dramatic play of light and shadow. The colors range from deep oranges and reds near the horizon to lighter yellows and whites higher up. The sun's rays are visible, fanning out across the sky. The ocean in the foreground is calm, with its surface reflecting the intense light of the sun, creating a shimmering vertical path of light that leads the eye from the water up to the sun itself.

Ang Banagbanag

The Dawn in the Cebuano

Pagbalik sa Atong Ginoo

“Ug sa naglingkod siya sa Bungtod sa mga Olivo, giduol siya sa mga tinun-an nga silasila ra, nga nanag-ingon, “Tug-ani kami, kanus-a man kini mahitabo, ug unsa man ang ilhanan sa imong pag-anhi ug sa pagkatapus sa kapanahonan?”

—Mateo 24:3

Niining panahon sa kasamok, ang kagubot ug kalibog, ang mga kasingkasing sa mga tawo napuno sa kahadlok samtang sila nagtan-aw sa unahan sa unsay mahitabo sa ilang kaugalingon ug sa tawhanong kaliwatan kung walay solusyon alang sa daghang mga kasamok sa kalibutan nga makita. Ang mga estudyante sa Bibliya nga adunay pagtoo sa mga saad ug mga tagna niini nagtuo nga ang bugtong sigurado ug malungtarong solusyon sa mga problema nga nahimo sa tawhanong sala ug kahakog mao ang pagbalik ni Kristo ug ang pagtukod sa iyang dugay nang gisaad nga gingharian sa pagkamatarung ug kalinaw.

Ang mga panglantaw mahitungod niining talagsaong panghitabo sa plano sa Diyos nagkalainlain. Ang uban nag-angkon nga si Jesus mibalik sa Pentecostes sa dihang ang Balaang Espiritu miabut sa naghulat nga mga tinun-an, ug sukad niadto, samtang ang matag makasasala nakabig, naglakip kini sa dugang pa nga pag-anhi ni Kristo. Kini dugang nga nag-ingon nga kon ang tanan nakabig na hingpit na siya nga moabot. Kini nga panglantaw nagpamatuod nga ang ingon nga pamaagi motuman sa saad ni Jesus, “Ania karon, ako magauban kanimo sa kanunay, bisan ngadto sa katapusan sa kalibutan [Grego: panahon].” - Mat. 28:20

Sa laing bahin, daghan ang nag-ingon nga si Jesus mobalik sa yuta sama sa usa ka tawo ug nga siya mailhan pinaagi sa agi sa mga lansang sa iyang mga kamot ug sa iyang mga tiil ug pinaagi sa samad sa iyang kilid nga iyang nadawat sa panahon nga siya gilansang sa krus. Kining ulahing panglantaw nagadepende sa literal nga paghubad sa pipila nga mga panagna, sama sa Pinadayag 1:7, diin atong mabasa, “Ania karon, siya moabut uban sa mga panganod; ug ang tanang mata makakita kaniya.”

Nagtuo kita nga ang kamatuoran, gisuportahan sa gihiusa nga testimonya sa Kasulatan, nahimutang sa taliwala niining duha nga sobra ug nagkasumpaki nga mga panglantaw. Ang unang panglantaw sayop nga nisalikway sa panginahanglan sa usa ka personal nga pag-anhi ni Kristo, apan nag-agad sa kamatuoran mahitungod sa kinaiya ni Jesus, tungod kay kini naghunahuna nga siya labakw kaayo sa tawhanong kinaiyahan nga siya mahimong anaa uban kanila nga sila dili makakita kaniya.

Ang ikaduha nga panglantaw nagpunting sa klaro nga natukod nga kamatuoran sa kasulatan sa usa ka personal nga pagbalik sa Magtutudlo. Apan, kini naglimite sa kahalangdon ug mga posibilidad nianang importante nga panghitabo. Gihimo kini pinaagi sa wala sa kasulatan nga pag-angkon nga siya mibalik sa yuta ingon nga usa ka nahimaya nga tawo ug dili isip usa ka gamhanan, dili makita nga balaan nga binuhat sa dihang ang Langitnong Amahan nagbanhaw kaniya gikan sa mga patay ug naghatag kaniya sa ngalan nga labaw sa tanang ngalan. -Filipos 2:9

Ang Kasulatan nagtudlo nga sa dihang si Jesus nabanhaw gikan sa mga patay dili na siya usa ka tawo, apan usa ka gamhanan nga diosnon nga binuhat, ang “larawan sa dili makita nga Diyos” (Col. 1:15; II Corinto 5:16; 3:18) Kini nagpasabot nga si Hesus karon dili makita sa tawhanong mata, ingon nga ang Diyos dili makita. Kini ang balaang Kristo nga mibalik. Busa, ang kamatuoran sa iyang pagbalik kinahanglang mailhan gawas sa pagtan-aw kaniya uban sa natural nga mata.

Bisan si Jesus nagpakita isip usa ka tawo ngadto sa iyang mga tinun-an sa ubay-ubay nga higayon human sa iyang pagkabanhaw, kini wala nagpasabot nga siya, sa pagkatinuod, usa pa ka tawo. Ang mga sirkumstansya sa iyang pipila ka mubo nga pagpakita gipamatud-an nga sukwahi. Pananglitan, kanunay siya nga nagpakita sa usa ka lahi nga lawas, nga dili unta mao kon ang dagway diin siya nagpakita mao ang iyang tinuod nga lawas.

Usa lamang ka higayon nga si Jesus nagpakita sa usa ka lawas nga susama niadtong gilansang siya sa krus, kini tungod kay si Tomas nagpakita nga dili siya motuo nga ang Agalon gibanhaw gikan sa mga patay gawas kon makita niya ang iyang mga samad. Gitagbaw ni Hesus ang iyang kakulang sa pagtoo, bisan pa nga kini lamang ang nakita sa mga tinun-an ang mga samad. Kini nga panagway gihulagway ni Apostol Juan nga usa sa “mga ilhanan” nga pinaagi niini gipamatud-an sila ni Jesus nga siya nabanhaw gikan sa mga patay. (Juan 20:29-31) Sa ubang higayon sa pagpakita ni Jesus sa iyang mga tinun-an human sa iyang pagkabanhaw, wala sila makaila kaniya pinaagi sa iyang panagway apan pinaagi sa mga butang nga iyang gisulti ug gibuhat.

Ang pagpakita ni Jesus sa iyang mga tinun-an human sa iyang pagkabanhaw parehas ang kinaiyahan sa mga anghel sa mas karaan nga mga panahon. Pananglitan, ang tulo ka manulonda nagpakita kang Abraham. Nag-istoryahanay sila ug nagkaon uban kaniya, apan dili sila mga tawo, bisan tuod nga nagtoo sa una si Abraham nga sila tawhanon.-Gen. 18:1-8; Heb. 13:2

Si Jesus uban sa iyang mga tinun-an sulod sa kap-atan ka adlaw tali sa panahon sa iyang pagkabanhaw ug pagkayab. Apan, sa gamay lamang nga bahin niini nga panahon ang mga tinun-an nakahimo sa pagkakita kaniya, ug

unya lamang sa dihang siya milagro nga mipakita kanila. Mao kini si Hesus, kinsa makahimo nga dili makita nga presente taliwala sa mga tawo, kinsa mobalik alang sa katuyoan sa pagtukod sa iyang gingharian sa pagkamatarung. Pinaagi niini nagpasabut nga ang mga problema sa kahakog sa tawo masulbad, ug ang gitubos nga kaliwat sa katawhan ibalik ngadto sa kalipay ug kinabuhi dinhi sa yuta.

UNOD NI HESUS USA KA LUKAT

Si Jesus nahimong tawo aron iyang ihatag ang iyang pagkatawhanon isip nga tumbas nga bili-usa ka lukat alang kang Adan ug sa iyang kaliwat. Miingon ang Magtutudlo, “Ang akong unod ... igahatag ko alang sa kinabuhi sa kalibutan.” (Juan 6:51) Kon si Hesus nabanhaw gikan sa mga patay isip usa ka tawo kini nagpasabut nga ang lukat gibawi ug nga ang kalibutan sa katawhan wala matubos.

Apan gipakita sa Kasulatan nga samtang gipatay si Hesus sa unod, gibuhi siya diha sa Espiritu, o usa ka espiritung binuhat. (I Corinto 15:44-47; I Pedro 3:18) Si Jesus sa una nagpatin-aw ngadto kang Nicodemus nga ang usa nga natawo sa Espiritu mahimong moanhi ingon nga hangin-nga dili makita sa mata sa tawo ug adunay dakong gahom. Gipamatud-an niya nga kini tinuod sa iyang kaugalingon nga kaso, kay human sa iyang pagkabanhaw ang iyang mga tinun-an dili makaingon kung kanus-a siya moabot o kung asa siya miadto sa dihang nagpakita kanila.-Juan 3:8

Wala kita makiglalis nga ang gihimaya nga Jesus adunay gahom sa pagpakita sa mga tawo sama sa iyang gibuhat sa iyang mga disipulo human sa iyang pagkabanhaw gikan sa mga patay. Bisan pa, ang Kasulatan wala mag-ingon nga ang iyang pagbalik sa kalibutan ipadayag sa kalibutan niining paagiha. Ang iyang mga pagpakita sa iyang mga disipulo human sa iyang pagkabanhaw dayag nga gitumong sa pagtukod alang kanila sa kamatuoran nga siya nabanhaw gikan sa mga patay. Gipakita kini nga kamatuoran, wala kitay katarungan nga magpaabut sa pagsubli niini.

Sa Roma 1:20, atong mabasa ang mahitungod sa Diyos nga “ang iyang dili makita nga mga butang gikan sa paglalang sa kalibutan tin-aw nga makita, nga nasabtan pinaagi sa mga butang nga gihimo.” Ania ang yawe nga makatabang kanato sa pagsabut sa kamahinungdanon sa ang mga panagna mahitungod sa pagbalik ni Kristo. Siya karon dili makita sa tawhanong mga mata, ingon nga ang Langitnong Amahan dili makita. Busa sa iyang pagbalik siya maila lamang pinaagi sa makita nga mga butang nga mahitabo, ug nga maila pinaagi sa mga propesiya sa Bibliya ingon nga “mga ilhanan” nga nagtimaan niining importante nga panghitabo.

Sa pagpahayag niini sa laing paagi, kita nagtuo sa pagkaanaa sa Diyos, dili tungod kay kita nakakita kaniya, apan tungod kay kita nakakita sa iyang mga buhat. Uban sa atong limitado nga mga abilidad atong gisusi ang dako nga uniberso, ug nag-ingon nga kinahanglan adunay usa ka gamhanan, maalamon nga Maglalalang sa luyo niini. Sa susama, diha sa Bibliya atong makita ang daghang mga panghitabo nga giingon nga mahitabo sa kalibutan human sa pagbalik sa balaang Kristo. Busa, sa dihang nakita nga daghan sa mga panghitabo nagakahitabo, ang makatarunganon nga konklusyon mahitungod sa gihulagway sa Bibliya isip ikaduhang pagbisita ni Kristo sa yuta mao nga kini nahimo na nga usa ka kamatuoran.

DIYOS NIINI NGA KALIBUTAN DILI MAKITA

Ang Kasulatan nagatudlo nga adunay usa ka personal nga yawa, apan walay tawo nga nakakita kaniya. Bisan pa niana, kitang tanan nakakita sa resulta sa iyang dautan nga impluwensya. Gipahibalo kanato ni Apostol Pablo nga si Satanas mao ang “diyos niining kalibutana,” usa ka gamhanang espiritu nga mao ang “prinsipe sa gahum sa hangin,” kinsa karon nagabuhat diha sa mga kasingkasing sa “mga anak sa pagkadili masulundon.” (II Cor. 4:4; Efesos 2:2) Si Jesus ingon man usab nagpahayag kang Satanas nga “prinsipe niining kalibutana.” (Juan 12:31; 14:30; 16:11) Kon kita nagtuo sa Biblia, kita kinahanglan nga makaamgo nga kining gamhanang binuhat, sa milabay nga kasiglohan, ang nag-kontrolar sa mga kalihokan sa mga tawo.

Ang yawa mao ang dili makitang magmamando “niining daotan nga kalibutan karon.” Si Pedro mipahayag nga siya naglakaw ingon nga “nagangulob nga leon ... nga nagtinguha sa iyang matukob.” (I Pedro 5:8) Kini tin-aw nga nagapakita nga ang laraw ni Satanas dinhi mismo sa kalibutan, apan bisan kadtong kinsa nakaamgo niini nga labing hingpit wala gayud makadungog kaniya sa literal nga pagngulob sama sa usa ka leon.

Sa pagbalik ni Jesus, ug isip usa ka resulta sa iyang pagkaanaa, usa ka bag-ong kalibutan, o sosyal nga han-ay, ang sa kataposan matukod. Niining bag-ong kahikayan si Hesus mao ang Hari, nga nagpuli sa pagmando ni Satanas. Diha sa usa ka panan-awon, nakita ni Apostol Juan ang usa ka anghel nga nanaug gikan sa Diyos gikan sa langit ug mihawid kang Satanas ug gigapos siya uban sa usa ka talikala. Pagkahuman niini, si Kristo ug ang iyang iglesia nakita nga naghari sulod sa usa ka libo ka tuig. Ingon nga si Satanas, ang pagagapuson, dili makita, ang mga ahensya nga nagbugkos kaniya kinahanglan usab nga dili makita.-Pin. 20:1-4,6

Ang gahom ug impluwensya ni Satanas niining daotan nga kalibutan karon dili sama ka gamhanan tungod sa iyang pagkadili makita. Sa kasukwahi, kini naghatag kaniya og usa ka bentaha sa maong, dili makita, siya usa ka gamhanang pwersa alang sa dautan. Sa ingon, nakahimo siya sa paghimo sa iyang impluwensya nga mabati diha sa mga lawak sa mga magmamando ug

mga prinsipal sa yuta, ug sa igo nga gidak-on sa pagtudlo sa ilang mga kalihokan. Ang pagmando ni Jesus usa usab nga dili makita, nga gigamit sa tawhanong mga ahensya. Siya magmando sa katawhan, bisan pa, sa pagkamatarung ug dili sa pagkadili matarong sama sa gibuhay ni Satanas. Bisan nga ang dautang resulta sa pagmando ni Satanas karon sayon nga masabtan, ang paghari ni Jesus pagailhon sa tanang katawhan pinaagi sa matarung nga mga resulta nga matuman.

KAMATOORAN NAKATAGO SA SAYOP NGA HUBAD

Ang mahinungdanon nga mga kamatuoran mahitungod sa pamaagi sa pagbalik sa Ginoo dugay nang gitago pinaagi sa sayop nga paghubad. Ang Bibliya wala gisulat sa sinugdan sa Iningles nga pinulongan, busa kita nga mogamit sa Iningles nga pinulongan kinahanglan magdepende sa mga paghubad gikan sa orihinal nga Hebreohanon sa Daang Tugon ug sa Griyego sa Bag-ong Tugon. Sa kadaghanan nga mga higayon sa atong mga Ininglis nga Bibliya diyutay kaayo sa kabuhong sa kahulogan ang nawala pinaagi sa sayop nga paghubad. Bisan pa, adunay mga eksepsiyon diin ang lawom nga mga kamatuoran sa plano sa Diyos dugay nang gitago pinaagi sa dili hikalimtan nga mga paghubad.

Ang usa sa mga eksepsiyon mao ang bahin sa Griyego nga pulong nga parousia, nga gigamit ni Jesus ug sa mga apostoles sa paghulagway sa ikaduhang pagbisita sa Magtutudlo sa yuta. Sa atong King James Version sa Bibliya kini nga pulong halos nga gihubad sa tibuok kalibutan nga “pag-anhi.” Ang resulta niini mao nga daghan nga mga estudyante sa tagna misulay sa paghubad sa matagnaong mga timailhan mahitungod sa pagbalik sa Ginoo ingon nga nagpaila nga ang iyang pag-anhi haduol na. Bisan pa, ang tinuod nga kahulogan niining Griyegong pulong nga gihubit sa Greek Lexicon nga Thayer nga “presensya,” ug kini usab gihubad nga “presensya” sa Rotherham Emphasized Bible ug Young's Literal Translation. Nan, kini nagsunod nga kung makita nato ang natuman nga mga ilhanan sa parousia sa Ginoo, o presensya, kini nagpakita nga siya ania na dinhi.

Ang usa sa mga eksepsiyon mao ang bahin sa Griyego nga pulong nga parousia, nga gigamit ni Jesus ug sa mga apostoles sa paghulagway sa ikaduhang pagbisita sa Magtutudlo sa yuta. Sa atong King James Version sa Bibliya kini nga pulong halos nga gihubad sa tibuok kalibutan nga “pag-anhi.” Ang resulta niini mao nga daghan sa mga estudyante sa tagna misulay sa paghubad sa matagnaong mga timailhan mahitungod sa pagbalik sa Ginoo ingon nga nagpaila nga ang iyang pag-anhi haduol na. Apan, ang tinuod nga kahulogan niining Griyegong pulong nga gihubit sa Greek Lexicon nga Thayer nga “presensya,” ug kini gihubad nga “presensya” sa Rotherham Emphasized Bible ug Young's Literal Translation. Nan, kini nagsunod nga kung makita nato ang natuman nga mga ilhanan sa parousia sa Ginoo, o presensya, kini nagpakita nga siya ania na dinhi.

Ang mga tinun-an nagpakisayod kang Jesus, “Unsa man ang ilhanan sa imong pag-abot [parousia: presensya]?” (Mateo 24:3) Wala sila mangutana kung unsaon nila pagkahibalo daan kon kanus-a siya moabot, apan kon unsaon nila pagkahibalo ang iyang presensya sa iyang pag-abot. Sa laing pagkasulti, gusto nilang mahibal-an kung unsa ang mga ebidensya nga ilang gipangita ingon nga mga ilhanan nga ang dili makita nga Kristo mibalik, ug nga ang iyang gingharian sa katapusan maestablisar.

Ang mga nadiskobrehan sa arkeolohiya nagpadayag nga ang Gregong pulong nga parousia gigamit sa karaang mga panahon aron paghulagway sa pagbisita sa mga hari ug mga emperador ngadto sa nagkalain-lain mga siyudad ug probinsya sa ilang mga dapit. Usa sa maong pagkadiskobre nagpakita nga ang mga buhis nga mobayad sa mga galastohan sa maong pagduaw gihimo pinaagi sa pagpagawas sa usa ka espesyal nga “parousia coin.” Nan, haom nga kini nga pulong angay gamiton maylabot sa pagbalik sa Hari sa mga hari ug Ginoo sa mga ginoo. Bisan pa, sama sa kahimtang sa yutan-ong mga magmamando kansang mga pagbisita sa ingon gihulagway, mao nga uban ni Jesus, ang parousia wala lamang nagpasabot sa panahon sa pag-anhi apan naglangkob sa tibuok nga gidugayon sa iyang presensya.

Ang una nga presensya ni Jesus, sa dinhi pa siya sa yuta isip usa ka tawo, miabot lamang sa katloan ug tulo ug tunga nga tuig. Nagpabilin siya sulod sa kap-atan ka adlaw ingon nga usa ka nabanhaw, balaan nga binuhat, nga dili makita sa kalibutan, ug unya mibalik siya sa langitnong nahimutang. Adunay daghang mga panagna sa Daang Tugon mahitungod sa unang presensya ni Jesus. Ang uban nagsulti bahin sa iyang pagkahimugso, ug ang uban mahitungod sa mga bahin sa iyang kinabuhi ug ministeryo. Ang uban pa nagsulti sa iyang kamatayon isip Manunubos sa tawo. Ang katumanan niining mga panagna wala, ingon nga usa ka lagda, nga nagadagan sa kasamtangan, apan naglangkob sa tibuok nga panahon sa iyang presensya.

Ang mga panagna ug mga saad sa ikaduha nga presensya ni Cristo naglangkob usab sa nagkalainlain nga mga panghitabo, nga natapos sa kalaglagan sa kamatayon ug ni Satanas. Ang katumanan sa pipila niini nga mga panagna kasamtangan na gakahitabo, apan sa ubang mga higayon adunay han-ay sa mga panghitabo. Kini nagkinahanglan sa pag-amping sa atong pagtuon sa mga panagna nga may kalabutan sa pagbalik ni Kristo ug ikaduha nga presensya aron dili kita mahulog sa sayop sa pagpaabut nga ang tanan matuman sa usa ka gutlo nga panahon, o sulod sa mubo nga panahon.

Gihimo sa Dios ang Langit ug Yuta

Yabeng Bersikulo:

“Sa sinugdan gibuhat sa Dios ang mga langit ug ang yuta. Ug ang yuta awa-aw ug walay sulod; ug ang kangitngit diha sa ibabaw sa nawong sa kahiladman; ug ang Espiritu sa Dios naglihok sa ibabaw sa nawong sa mga tubig.”

—Genesis 1:1,2

Piniling Kasulatan:

Genesis 1:1-13

Ang Bibliya lamang ang bugtong libro nga naglungtad nga naghatag sa han-ay sa paglalang sa usa ka mubo ug lohikal nga paagi. Ang sugilanon nagsugod sa makatarunganon nga pagtuo nga adunay usa ka Magbubuhat. Ang mga siyentipiko dugay nang gipanghimakak ang teoriya sa nagtubo nga henerasyon, nga nagpahayag nga ang usa ka buhing matang sa kinabuhi mahimong motumaw gikan sa wala'y labot nga butang. Ingon man usab nga susamang dili makatarunganon nga magtuo nga ang mga langit ug ang yuta mamugna o motimaw gikan sa wala nga walay maayong nagmugna niini. Busa, ang atong yabeng bersikulo nagsugod sa pahayag nga “a sinugdan gibuhat sa Diyos ang langit ug ang yuta.”

Importanteng hinumduman nga ang panglantaw sa pundamentalista nga ang langit ug ang yuta gibuhat sa unom ka literal nga 24 ka oras nga adlaw dili mapasig-uli pinaagi sa Kasulatan o siyensiya. Sa Bibliya ang termino nga “adlaw” kasagaran nag-asoy sa usa ka yugto sa panahon nga mas taas pa kay sa beinte kwatro ka oras. Pananglitan, si Pedro nagaingon “usa ka adlaw uban sa Ginoo ingon sa usa ka libo ka tuig.” (II Pedro 3:8) Ang Genesis 2:4 naghulagway sa tibuok nga panahon sa paglalang ingon usa ka adlaw. Tinuod usab kini sa sekular nga pinulongan. Pananglitan, namulong kita sa adlaw ni Napoleon, o adlaw ni Washington. Tin-aw nga ang mga adlaw sa paglalang sa Genesis dili mubo nga mga panahon, apan mga panahon nga igo ang gidugayon aron tugutan ang katumanan sa buluhaton nga gihatag sa matag usa.

Ang mga bersikulo sa atong Napiling Kasulatan naghulagway sa unang tulo ka adlaw sa paglalang. Sa sinugdanan ang yuta wala'y

porma ug walay sulod, natabunan sa kangitngit ug sa dako kayo nga tubig. Ang bersikulo 3 nagsulti sa sugo sa Diyos, “Mahimo ang kahayag: ug adunay kahayag.” Ang paglalang sa kahayag nahimo pinaagi sa Espiritu sa Diyos-ang iyang dili makita nga gahum-nga naglihok sa mga tubig. Ang epekto sa kahayag mao ang pagtangtang sa hingpit nga kangitngit nga naglukop sa yuta. Ang kahayag gikinahanglan sa tibuok kinaiyahan. Busa kini una sa balaang han-ay sa dihang miabut ang panahon alang sa Magbubuhat sa pag-andam sa kahaw-ang ug ngitngit nga yuta alang sa pagpuyo sa tawo. Busa, hamubo nga gisumaryo ang resulta sa unang adlaw sa paglalang.

Ang buhat sa ikaduha nga adlaw sa paglalang, nga nahitala sa mga bersikulo 6-8, mao ang pagtukod sa usa ka atmospera, o kalangitan, tali sa mga tubig ibabaw sa yuta ug sa ibabaw sa langit. Kini nga atmospera nahimong tinubdan sa oksiheno nga gikinahanglan sa tanum ug hayop sa dihang gimugna sa mosunod nga mga adlaw sa paglalang. Sa diha nga ang diosnong tuyo mahitungod sa pagporma sa atmospera sa yuta nahuman, ang ikaduha nga adlaw natapos.

Atol sa ikatulong adlaw sa paglalang, nga natala sa mga bersikulo 9-13, ang mga tubig sa yuta nagkatigum aron sa pagporma sa kadagatan. Samtang ang katubigan nahubas ngadto sa kadagatan ug ang yuta namala, ang mga tanum migawas, ang matag usa sa iyang kaugalingon nga matang, uban sa binhi aron sa paghimo sa kaugalingong klase. Kining butanga napahimutang pag-ayo sa mga balaod sa Magbubuhat nga bisan ang hortikultura makahimo ug daghan pa sa nagkalinlain nga matang, apan kini dili makausab sa aktwal nga matang sa mga klase. Sumala sa geolohiya, ang mga tanom nag-una sa mas taas nga matang sa kinabuhi sa mga hayop, sama sa gipakita sa Kasulatan. Ang mga tanom gikinahanglan nga modaghan sa dili pa ang paglalang sa mga hayop nga mokaon niini. Ang paglalang sa Diyos sa yuta isip puloy-anan sa tawo karon nagsugod na. ■

Ang Diyos Nagbuhat sa Kahayag ug Kinabuhi

Yabeng Bersikulo:

“Ug miingon ang Dios: Mahimo ang mga kahayag sa hawan sa langit aron sa pagbulag sa adlaw gikan sa gabii; ug himoa sila nga alang sa mga ilhanan, ug alang sa mga panahon, ug alang sa mga adlaw ug sa mga katuigan.”

—Genesis 1:14

Piniling Kasulatan:

Genesis 1:14-25

Ang leksyon karon nakasentro sa mga buhat sa ikaupat, ikalima ug ikaunom nga adlaw sa paglalang. Ang atong yabeng bersikulo nag-ingon mahitungod sa ika-upat nga adlaw nga gibuhat sa Diyos ang mga espesyal nga tinubdan sa kahayag sa kalangitan, gidisenyo nga alang lamang sa planetang Yuta, pagbahin sa adlaw gikan sa gabii, sa pagpaila sa mga panahon, ug sa pagtabang sa pagsukod sa paglabay sa panahon.

Bisan tuod nga ang paghimo sa adlaw, bulan, ug mga bituon dili hangtud sa ikaupat nga adlaw sa paglalang, o panahon, kining tanan lagmit nga gibuhat na kaniadto, apan dili pa

makita tungod sa mga tabil sa kaumog nga nagtabon sa yuta. Samtang kini nga mga lut-od nag anam-anam nga nahanaw, ang “mga suga” klaro nga nadayag. Ang paggamit sa adlaw ug bulan aron sa pag-ila tali sa adlaw ug gabii karon gipatuman. Ang husto nga hunahuna sa pagbulag sa mga suga sa ika-upat nga adlaw sa paglalang gipatin-aw sa bersikulo 16 sa atong leksyon. Ang pulong nga gihubad nga “lagda” niini nga bersikulo naghulagway sa relatibong kamandoan sa matag usa. Ang Diyos naghimo sa adlaw nga adunay pagdumala, o paghari sa adlaw, ug ang bulan nga adunay pagdumala, o paghari, sa gabii.

Uban sa mga tanum ug ang “labaw nga kahayag” sa adlaw ug “mas gamay nga kahayag” sa gabii nga gitukod, ang Diyos andam nga magsugod sa paglalang sa kinabuhi sa mga mananap. Sa ikalima nga adlaw sa paglalang ang mga tubig nagpatungha sa nagalihok nga mga binuhat nga adunay kinabuhi ingon man mga langgam. (bersikulo 20) Ang gidak-on diin ang mga mainit nga kadagatan niadtong panahona puno sa buhi nga mga binuhat, gikan sa isda ngadto sa mga balyena, mahimo nga pagahukman pinaagi sa kadaghan sa kinabuhi sa mainit

nga habagatang kadagatan karon nga panahon. Ang mga reptilya ug mga amphibian, nga anaa sa usa ka bahin sa tubig ug may bahin usab sa yuta, nakaplagan usab nga nagpuyo niining panahona, nga nagtudlo sa Mesozoic nga Panahon.

Tingali adunay pipila nga nagsapaw sa ika-upat nga buluhaton sa panahon ngadto sa ikalima nga adlaw, samtang ang mga kontinente ug mga isla anam-anam nga mibangon ug nahimong mas permanenteng estado. Kini tungod sa kamatuoran nga ang nahibilin sa kinhason usahay makita sa pinakataas nga mga bukid. Ang daghang mga anapog sa tanang bahin sa yuta usahay gitawag nga “mga sementeryo sa kinhason,” tungod kay kini gilangkob hapit lamang sa mga patayng lawas sa mga kinhason.

Niini nga kalabutan mahimong mamatikdan nga ang Bibliya wala mag-ingon nga ang Diyos nagbuhat sa lahilahi ug tagsa-tagsa sa tanan nga mga matang sa isda, mga langgam, ug mga reptilya. Ingon usab kini sa “buhi nga binuhat sumala sa iyang matang, kahayupan, ug nagakamang nga butang, ug mananap sa yuta sumala sa iyang matang” nga gihulagway sa unang bahin sa ikaunom nga adlaw sa paglalang sa bersikulo 24 ug 25. Ang Espiritu sa Diyos, ang iyang langitnong gahum, ang gipalihok diha sa nawong sa mga tubig ug sa yuta, ug nagpatunghag sa buhing mga linalang sumala sa iyang laraw. Busa, ang tanang nagkalainlaing matang sa kinabuhi gimugna sa Diyos, sa bisan unsa nga mga agianan ug mga ahensya nga gigamit. Gipangangkon pa nato, sa awtoridad sa Pulong sa Diyos, ug gipamatud-an sa siyensya, nga sa dihang ang tuyo sa Magbubuhat mahitungod sa matag matang naabot na, walay dugang nga pagbag-o nahitabo. Sa tanan nga mga katuigan sukad, wala'y mga kausaban sa mga espisye sa bisan unsang tanom o hayop nga gipatuman sukad, bisan pa sa paningkamot sa tawo sa paghimo niini. Pagkamapasalamaton nato alang sa dili mausab ug kasaligan nga Diyos! ■

Ang Diyos Naglalang sa Tawo

Yabeng Bersikulo:

“Ug gibuhat sa Diyos ang tawo sa iyang kaugalingong dagway, sa dagway sa Diyos gibuhat niya sila, lalake ug babaye iyang gibuhat sila.”

—Genesis 1:27

Piniling Kasulatan:

Genesis 1:26-31; 2:4-7

Kini mao ang pagpangandam alang sa tawo nga ang buhat sa unang lima ka mga yugto sa paglalang, ug usa ka bahin sa ikaunom, gipadayon. Ang tawo igatudlo nga hari sa yuta sumala sa gilatid sa Kasulatan. (Gen. 1:26,28) Busa mahimo nga kita makatarunganon nga maghunahuna nga diha sa katapusan na sa ikaunom nga panahon nga adlaw nga gibuhat sa Diyos ang tawo.

Sa paghulagway sa paglalang sa tawo, ang Kasulatan naggamit sa usa ka lahi kaayo nga ekspresyon gikan sa gigamit aron ipasabut ang mga naunang proseso sa paglalang. Dili kini, “Ipatungha ang yuta,” sama sa kahimtang sa ubos nga mga hayop. Hinunoa, kini ang “Buhaton nato ang tawo sumala sa atong dagway, sumala sa atong panagway.” (Bersikulo 26) Kini nga pinulongan, ug nga sa atong Yugto nga Bersikulo, wala magtugot sa paghubad mahitungod sa paglalang sa tawo ingon nga nahitabo pinaagi sa proseso sa ebolusyon.

Ang mga ekspresyon nga “atong dagway” ug “atong panagway” nagpunting sa kamatuoran nga ang bugtong Anak sa Diyos sa wala pa siya mabuhi isip tawo, ang “Pulong sa Diyos,” kauban sa Langitnong Amahan ug aktibo nga bahin sa buhat sa paglalang. (Juan 1:1,2, Wilson's Emphatic Diaglott) Sa pagkatinuod, gihatag sa Diyos ang gahum sa iyang Anak sa paglalang sa tanang mga butang. (Juan 1:3; Pinadayag 4:11) Ang tawo wala gibuhat sa pisikal nga dagway sa Diyos, apan sa mas importante nga mga paagi. Gihatagan siya sa gasa sa pagsulti ug makahimo sa pagpangatarungan kay sa magiyahan lamang pinaagi sa kinaiya. Gihatagan siya sa katakos sa pag-ila tali sa husto ug sayop, ug usa ka tanlag aron paggiya kaniya. Walay lain nga mga sakop sa gingharian sa hayop ang nakatagamtam niining mga panalangin gikan sa Magbubuhat.

Dili lamang ang tawo gibuhath sa hulagway sa Diyos, apan gipanalanginan usab siya sa katakos sa pagsimba. Kini nga abilidad, labi pa kay sa bisan unsang uban, nagbulag kaniya gikan sa ubos nga mga hayop. Kini mao ang usa sa mga hiyas diin ang imahe sa Diyos gipakita diha kaniya. Nahimo siya nga adunay natural nga tinguha sa pagtahod ug sa pag-alagad sa iyang Magbubuhath.

Gipunting usab sa Atong Yabeng Bersikulo nga gibuhath sila sa Diyos nga “lalaki ug babaye” tungod kay ang tawhanong kahingpitan dili mahulagway sa hingpit nga pagsabut sa usa, apan silang duha. Sila nagkahiusa aron magmando sa mga mananap sa kapatagan, ug gipanalanginan sila sa Diyos sa yutan-ong pagdumala. Ang iyang mga sugo mao ang “magmabungahon, ug magpadaghan, ug pun-on ang yuta, ug magagahom niini: ug magmando.” (Gen. 1:28) Busa ang katuyoan sa Diyos alang sa tawo gipakita sa pagpuno sa yuta ug pagmando niini ingon nga ang Diyos nagmando sa uniberso.

Sa Genesis 2:4-7 adunay mas daghan nga detalye nga gihatag mahitungod sa paglalang sa tawo. Nagsugod ang bersikulo 4 sa ikaduhang asoy sa buhat sa paglalang, dili ikaduha nga semana sa paglalang, sama sa gisulayan sa uban sa pagpugos sa pagsaysay niini. Ang detalyadong pahayag sa bersikulo 7 nagpatin-aw sa pagmugna sa tawhanong kinabuhi. Didto atong mabasa, “Giumol sa Ginoong Diyos ang tawo gikan sa abug sa yuta, ug gininhawa ngadto sa mga buho sa iyang ilong ang gininhawa sa kinabuhi; ug ang tawo nahimong buhi nga kalag.” Ang gibuhath sa Diyos gikan sa abog mao ang pisikal nga lawas sa tawo nga naglangkob sa kombinasyon sa mga elemento nga makita sa yuta. Gipamatud-an ni Apostol Pablo nga “ang unang tawo gikan sa yuta, yutan-on.” (Corinto 15:47) Ang tawo nabuhi sa dihang gibugahan sa Diyos ang lawas nga naporma gikan sa mga elemento sa gininhawa sa kinabuhi. Ug ang tawo nahimong buhi nga kalag. Wala siya makadawat sa usa ka kalag gikan sa Diyos, apan nahimo nga usa ka kalag, ingon nga tin-aw nga gipahayag sa bersikulo 7 sa asoy sa kasulatan. ■

Pagsul-ob sa Bag-ong Tawo

Yabeng Bersikulo:

“Tungod niini, ang lalake magabiya sa iyang amahan ug sa iyang inahan, ug moipon siya sa iyang asawa, ug sila mahimong usa ka unod.”

—Genesis 2:24

Piniling Kasulatan

Genesis 2:18-24; 4:1,2

Sa ikaduhang kapitulo sa basahon sa Genesis atong mabasa nga ang Diyos naghatag sa usa ka panimalay alang sa tawo didto sa Eden. (Gen. 2:8) Diha sa Kasulatan sa leksyon karon, ang Diyos nagpahayag nga “dili maayo nga ang tawo mag-inusara.” (Bersikulo 18) Ingon nga usa ka hingpit nga tawo, si Adan mas labaw kay sa ubang mga mananap, ug walay usa nga angay alang sa pagpakig-uban, busa gibuhat sa Diyos si Eba.

Ang unom ka adlaw sa paglalang nahuman niining puntoha, busa ang paglalang kang Eba nakompleto sa pagsugod sa ikapitong adlaw. Namatikdan nato nga si Eba wala gibuhat sama sa kang Adan. Gipahinabo sa Diyos nga mahinanok sa pagkatulog si Adan, unya, pagkuha sa usa sa iyang mga gusok, gihimo sa Diyos ang babaye nga mamahimong asawa ni Adan. (21,22) Si Adan nalipay sa pagmugna kang Eva, ug miingon, “Kini karon bukog sa akong mga bukog, ug unod sa akong unod: siya pagatawbon nga Babaye, tungod kay siya gikuha gikan sa Tawo.” – bersikulo 23

Ang yabeng bersikulo karon nagpasiugda nga ang pagtukod sa tawhanong pamilya nagsugod sa kaminyoon sa usa ka lalaki ug usa ka babaye. Dili kompleto kon wala ang usa. Sa ingon atong mabasa nga ang usa ka lalaki mobiya sa iyang mga ginikanan ug makig-uban sa iyang asawa, mahimong “usa ka unod.” Si Adan ug si Eba usa sa gugma, usa sa gihunahuna, usa sa katuyoan, apan duha ka tawo. Gipahayag ni Jesus kining prinsipyo sa panaghiusa sa dihang siya miingon, “Ako ug ang akong Amahan usa ra,” bisan tuod sila tin-aw nga duha ka managlahi nga mga binuhat. (Juan 10:30) Busa, ang Kasulatan nagatudlo nga ang kaminyuon gi-orden sa Diyos, gipanalanginan sa atong Ginoong JesuKristo, ug gidayeg ni Apostol Pablo ingon nga dungganon nga kahimtang.-Gen. 2:24; Mat. 19:4-6; Heb. 13:4

Ang kahikayan sa pamilya usa ka mahinungdanong bahin sa plano sa Diyos. Diha sa asoy ni Abraham nga naghalad sa iyang anak, si Isaac, adunay usa ka maanindot nga ilustrasyon sa Diyos nga naghalad sa iyang anak, si Jesus, aron sa pagtubos sa pamilya sa tawo gikan sa silot sa kamatayon. (Gen. 22:1-18; I Corinto 15:21,22) Ang hitabo mitapos sa usa ka anghel sa Diyos nga nagsulti kang Abraham nga tungod sa iyang pagkaandam sa pagsakripisyo sa iyang anak, ang Diyos magapanalangin sa tanang kanasuran sa yuta. Gipamatud-an ni Jesus kining dakung gugma sa Diyos alang sa iyang tawhanong pamilya pinaagi sa paghatag sa personal nga sakripisyo nga iyang gihimo sa iyang “bugtong Anak.” - Juan 3:16

Sa saad sa Diyos nga natala sa Genesis 22:17, iyang gihisgotan ang pagpadaghan sa binhi ni Abraham duha ka pilo. Ang usa niini gihubitan ingon nga “balas nga anaa sa baybayon.” Kini nga yutan-ong bahin sa binhi makapanunod sa usa ka napasig-uling dominyo ibabaw sa usa ka hingpit nga yuta sumala sa orihinal nga katuyoan sa Diyos nga gipahayag sa ikaunom nga adlaw sa paglalang. Ang yutan-ong panalangin sa pamilya ni Adan nindot nga gihulagway: “Ang tabernakulo sa Diyos anaa uban sa mga tawo, ug siya mopuyo uban kanila. ... Ug ang Diyos mopahid sa tanang luha gikan sa ilang mga mata; ug wala nay kamatayon, ni kasubo, ni paghilak, ni kasakit pa: kay ang unang mga butang nangagi na.”- Pin. 21:3-5

Ang ikaduha nga paghulagway sa binhi ni Abraham nagtandi niini ngadto sa “mga bitoon sa langit.” Kini mahimong usa ka langitnong binhi, nga gilangkuban sa mga naghalad sa ilang kaugalingon sa pagsakripisyo niining kinabuhia sa paglaum nga mahimong kabahin sa balaang banay sa Diyos. (Roma 6:3-8) Si Apostol Pablo nag-ingon, “Siya nagpili kanato diha kaniya sa wala pa gibuhat ang kalibutan, ... sumala sa kahimuot sa iyang kabubut-on.” – Efesos 3:4,5■

Pagsul-ob sa Bag-ong Tawo

Yabeng Bersikulo:

“Tungod niini kining gihinginlan siya ni Jehova nga Dios gikan sa tanaman sa Eden, aron sa pag-uma sa yuta nga gikuhaan kaniya.”

—Genesis 3:23

Piniling Kasulatan:

Genesis 3:8-24

Ang paglalang sa tawo nga gihulagway sa Genesis nga nahitabo sa pagtapos sa ikaunom nga yugto sa paglalang mao lamang ang sinugdanan sa katuyoan sa Diyos mahitungod kaniya. Ang Genesis 2:2 nagpahayag nga ang Diyos “nagtapos” sa iyang buhat sa ikapito nga adlaw. Kini nagpakita nga ang paglalang sa tawo duol na sa pagbag-o sa ikaunom ngadto sa ikapitong adlaw sa paglalang. Busa walay nahabilin nga panahon sa ikaunom nga adlaw aron ang yuta mapuno sa kaliwat ni Adan.

Nga ang Kasulatan wala mag-ingon, “ang kagabhion ug ang kabuntagon mao ang ikapito nga adlaw,” ni sa Daan o sa Bag-ong Testamento, mao ang ebidensya nga kining katapusan nga panahon nagpadayon sa tibuok kasaysayan sa Bibliya. Gani, ang Kasulatan nga nagpamatuod sa paglalang sa tawo nagsugyot nga hangtud nga ang usa ka hingpit nga kaliwatan sa tawo magapuno sa yuta mao ang pagtapos sa ikapitong adlaw. Samtang kita nahingangha sa kalapad sa uniberso ug sa hapsay nga kahan-ayan sa tanan nga bahin niini, dili nato ibaliwala ang kamatuoran nga naglihok ang balaang kasugoan aron makontrol ang tanan nga mga buhat sa paglalang sa Diyos. Ang tibuok uniberso ug ang matag linalang niini, buhi ug walay kinabuhi, gidisenyo aron magamit sa hapsay nga paagi sumala sa piho nga mga balaod sa Diyos, dili lamang sa higayon o panghitabo.

Sa samang paagi, ang diosnong katuyoan sa paglalang sa tawo sama usab sa pagsalig sa pagtuman sa balaod sa Diyos sama sa iyang plano alang sa mga bitoon ug uban pang walay kinabuhi nga mga nilalang. Apan, ang tawo dili usa ka makina. Siya gibuhay sa dagway sa Diyos, uban ang abilidad sa paghunahuna, sa pagpangatarungan, sa pagpili sa maayo nga paagi o lain. Dili lamang siya takos nga mopili, apan gihatagan siyag kagawasan sa paggamit sa maong katakos. Ang Diyos, uban sa tanan niyang gahum, dili molapas sa kagawasan sa pagpili sa tawo. Ang balaan nga katuyoan mahitungod sa tawo kinahanglan hingpit nga matuman, dili pinaagi sa pagpugos, kondili pinaagi sa edukasyon nga

gibase sa kadaghanan sa kasinatian.

Ang tibuok nga ikapitong adlaw sa paglalang gigahin aron mahingpit ang katuyoan sa Dios nga may kalabutan sa tawo. Gipakita sa Biblia nga ang pamaagi nga nahuman nianang katuyoan mao ang pagsulay sa tibuok nga lumba, nga gihulagway sa unang tawo nga si Adan. Unya gisunod ang pagtubos ug pagpasig-uli sa samang rasa pinaagi kang Kristo. Ang matag henerasyon sa himalatyong mga anak ni Adan miabut sa talanawon, nakasinati sa hilabihan nga mga resulta sa pagsupak, ug gipasa ngadto sa pagkatulog sa kamatayon. Kini nga proseso sa kadugayan makaabot sa punto diin adunay igo nga mga anak ni Adan nga natawo aron pun-on ang kalibutan sa komportable.

Ang tibuok nga ikapitong adlaw sa paglalang gigahin aron mahingpit ang katuyoan sa Dyios nga may kalabutan sa tawo. Gipakita sa Biblia nga ang pamaagi nga nahuman nianang katuyoan mao ang pagsulay sa tibuok nga kaliwat, nga gihulagway sa unang tawo nga si Adan. Unya gisunod ang pagtubos ug pagpasig-uli sa samang kaliwat pinaagi kang Kristo. Ang matag henerasyon sa himalatyong mga anak ni Adan miabut sa talanawon, nakasinati sa hilabihan nga mga resulta sa pagsupak, ug gipasa ngadto sa pagkatulog sa kamatayon. Kini nga proseso sa kadugayan makaabot sa punto diin adunay igo nga mga anak ni Adan nga natawo aron komportable nga mapuno ang kalibuta.

Ang katapusan nga usa ka libo ka tuig sa ikapitong adlaw sa paglalang igahin alang sa pagpasig-uli sa mga tinunglo ug himalasyon nga kaliwat. Ang mga anaa sa lubnganan mahigmata gikan sa pagkatulog sa kamatayon ug hatagan sa oportunidad nga masinati ang maayo, sukwahi sa dautan nga ilang nasinati sa wala pa sila mamatay “diha kang Adan.” (I Corinto 15:21,22) Human masinati ang dautan ug maayo, sila mahimong makahimo sa pagpili nga maalamon kon unsa nga agianan ang pagabuhaton. Ang pagpili sa pagkamasinugtanon sa bahin sa tawhanong kaliwatan magresulta sa susama nga kahusay ug panag-uyon sa mga anak sa mga tawo ingon nga pagkamasulundon sa mga planeta sa atong solar nga sistema.

Sa diha nga si Adan una nga gibuhat, ang Diyos nagpahayag kaniya nga “maayo kaayo.” (Gen. 1:31) Apan, hangtud nga siya ug ang iyang mga anak nakabaton og hingpit nga “kahibalo sa maayo ug dautan,” gisulayan, ug nakadawat sa “kahoy sa kinabuhi,” matuman ang katuyoan sa Diyos sa paglalang sa tawo.-Gen. 2:9; Pinadayag 22:1,2,14■

“Gikan sa Pagtoo Ngadto sa Pagtoo”

“Kay diha sa Maayong Balita ginapadayag ang pagkamatarung sa Dios, nga pinaagi sa pagtoo ngadto sa pagtoo, sumala sa nahisulat nga nagaingon, “Mabuhì ang namatarung pinaagi sa pagtoo.”

—Roma 1:17

Ang pag-angkon ug pagtoo nagpasabot nga matuod nga dili mapakita sa atong natural, pisikal nga mga pagbati. Tungod kay dili nato makita sa pisikal ang Diyos, makadungog sa iyang tingog o makahikap kaniya, nagkinahanglan kini og pagtoo aron motoo sa iyang pagkaanaa. Gipasiugda ni Apostol Pablo ang kaimportante sa pagbaton niining espesyal nga hiyas sa pagtoo, ug nga ang Diyos nahimuot sa mga nagagamit niini. Siya miingon kanato, “Kung wala ang pagtoo dili mahimo ang pagpahimuot kaniya: kay siya nga moduol sa Diyos kinahanglan motuo nga siya mao, ug nga siya u magabalus sa mga nagapangita kaniya.” (Hebreohanon 11:6) Mao kini ang pagtoo sa pinakayano nga porma. Bisan pa, ang tinuod nga Kristuhanon nga pagtoo kinahanglan molapas pa niini. Dili lamang kita kinahanglan nga motuo nga ang Diyos anaa, ug nga siya nagganti niadtong nagapangita kaniya, apan gikinahanglan usab nga magbaton ug pagtoo sa iyang kinaiya -ang iyang hustisya, gugma, kaalam, ug gahum-ug ang ilang hiniusang paglihok sa katumanan sa iyang mga katuyoan.

Ang atong pangbukas nga teksto nagsugyot og koneksyon tali sa pagtoo ug hustisya, o pagkamatarung. Sa pagkatinuod, gipadayag sa Diyos ang iyang pagkamatarung kanato aron kita adunay pagtoo diha kaniya ug sa iyang balaan nga gitudlo nga mga plano. Busa, kadtong gipakamatarong-nahimong matarong sa panan-aw sa Diyos-pinaagi sa pagtoo gitudloan nga “mabuhì pinaagi sa pagtoo” sa ilang inadlaw nga paglakaw uban sa Ginoo. Niini nga basehan, ang pagtoo kinahanglan nga molambo ug mahimong mas lig-on, pinaagi sa kasinatian, ngadto sa mas taas nga lebel sa kalamboan. Ang Kasulatan nagsulti kanato, “ang mga nagahulat kang Jehova magabag-o sa ilang kusog; sila mosaka nga may mga pako ingon sa mga agila; sila modagan, ug dili maluya; Ang pag-uswag gikan sa “pagtoo ngadto sa pagtoo” pinaagi sa gipahinungod nga mga magtotoo nagdala ngadto sa Kristohanong kahamtong, ug sa pagsalig sa Diyos nga dili matarug, bisan pa sa kalisud sa mga kasinatian sa usa ka tawo. Busa,

sama sa pagsunod niini nga dalan sa kinabuhi “magalakaw pinaagi sa pagtoo, dili pinaagi sa pagtan-aw.” - II Cor. 5:7

Sa kahibalo nga kita kinahanglan nga mag-uswag gikan sa “pagtuo ngadto sa pagtoo,” adunay nagkalainlain nga mga aspeto sa atong pagtoo ug pag-uswag nga mahinungdanon nga makita. Sama nga ang mga gemstones adunay daghan nga mga bahin nga giputol, gilimpyo ug gipasinaw aron sa pagpalambo sa ilang panagway ug pagtugot kanila sa pagpakita sa mas dako nga kahayag, ang atong pagtuo ginahimo usab, giporma ug gipasinaw. Si Jesus nagsulti nga ang sangputanan nga mahitabo sa atong mga kinabuhi gikan sa pag-angkon niini nga mga bahin sa pagtoo moabut: “Pasigaa ninyo ang inyong kahayag sa atubangan sa mga tawo, aron makita nila ang inyong mga maayong buhat, ug himayaon ang inyong Amahan nga anaa sa langit.” - Mateo 5:16

PAGTOO NAGHATAG UG KASEGUROHAN

Ang Hebreohanon 11:1 nag-ingon: “Ang hugot nga pagtuo mao ang unod sa mga butang nga gilauman, ang ebidensya sa mga butang nga dili makita.” Ang tinuod nga pagtoo adunay “unod” ug “ebidensya,” ug dili pinasukad sa pagkadali lamang. Ang sukaranan nga mga kamatuoran sa Kasulatan, nga nagkahiusa nga gipahayag sa tibuok Bibliya, naghatag sa kahulogan sa atong pagtoo. Ang pagtugyan sa Diyos sa atong mga kinabuhi, ug sa iyang adlaw-adlaw nga pagbantay sa pag-atiman kanato, naghatag og daghan sa paagi sa ebidensya nga labi pa nga makapalig-on sa atong pagtuo. Ang ingon nga pagtoo, pinasikad sa unod ug ebidensya, naghatag og dakung pasalig samtang nagalakaw kita sa pig-ot nga paagi sa pagsakripisyo sa kaugalingon. Ang Kasulatan naghatag usab kanato sa daghan nga “hilabihan ka dako ug bililhon nga mga saad” sa paghatag sa dugang kasigurohan sa atong pagtoo. (II Pedro 1:4) Ang usa lamang ka pananglitan niini nga mga saad takus sa malipayon nga pagpamalandong. “Ayaw kahadlok, gamay nga panon; kay mao ang gikahimut-an sa imong Amahan sa paghatag kanimo sa gingharian.” “Magpadayon ka sa pagtuo nga hugot ug nagamot, ug ayaw pagbalhin gikan sa paglaum sa ebanghelyo, nga imong nadungog, ... nga gipahibalo sa Diyos kung unsa ang mga bahandi sa himaya niining tinagoan taliwala sa mga Gentil; nga mao si Kristo diha kanimo, ang paglaum sa himaya.” “Magpagkamatinud-anon ka hangtud sa kamatayon, ug hatagan ko ikaw sa purongpurong sa kinabuhi.” - Lucas 12:32; Col. 1:23,27; Pin. 2:10

Ang mga membro sa iglesia, mga sumusunod sa tunob ni Kristo, sa pagkakaron gipili, gisilsil, ug gipasinaw aron ibutang sa langitnong simbolo nga templo sa Diyos. Kini nga buhat, nga nahimo sa pagkubkob sa mga kasinatian sa atong kinabuhi, sa kasagaran wala maila sa kalibutan. Sa kaso sa pagtukod sa Templo ni Solomon, ang mga bato alang sa Templo giandam sa una, sa wala pa gidala ngadto sa dapit sa templo ug nagtigum. Gisultihan kita: “Ang mga bloke lamang nga gisul-ob sa quarry gigamit, ug walay martilyo, pahat o bisan unsa nga himan sa puthaw nga nadungog sa dapit sa templo samtang gitukod kini.” - I Hari 6:7, New International Version

Sa susama, isip mga sumusunod sa tunob ni Kristo giandam na kita karon, “giusab pinaagi sa pagbag-o” sa atong mga hunahuna, ingon man pagpatungha sa “malinawon nga bunga sa pagkamatarung” pinaagi sa paggamit sa atong mga kaugalingon sa nagkalainlaing mga pagsulay ug mga pagsulay nga gitugutan sa atong Langitnong Amahan sa atong kinabuhi. (Roma 12:2; Heb 12:11) Si Apostol Pedro naghigot niini: “Kamo usab, ingon nga buhing mga bato, gitukod nga espirituhanon nga balay, usa ka balaan nga pagkapari, aron sa paghalad ... mga halad, nga madawat sa Diyos pinaagi ni Jesus (2 Ped. 2:5) Busa, bisan tuod kining buluhaton sa pag-andam, ug ang atong bahin niini wala mahibal-an sa kalibutan, padayon kitang moduol sa Diyos sa “hingpit nga kasigurohan sa pagtoo.” - Heb. 10:22

PAGTOO MAGBUNGA UG PAGLAHUTAY

“Tungod niini, sanglit kita ginalibutan sa usa ka hilabihan ka daku nga panganod sa mga saksi, isalikway ta ang tanan nga kabug-at. Ug ang sala nga nagapiit paglikos kanato, ug dalaganon ta nga malahutayon ang lumba nga atong ginaalagaran. ang tagsulat ug magtapos sa atong pagtoo; nga tungod sa kalipay nga gibutang sa iyang atubangan milahutay sa krus, gitamay ang kaulaw, ug gipalingkod sa tuo nga kamot sa trono sa Dios.”(Hebreohanon 12:1,2) Dinhi giawhag kita sa pagtan-aw balik sa mga kasinatian sa mga matinud-anon sa Daang Tugon, maingon man si Hesus ug ang mga apostoles, nga silang tanan nahimong usa ka dako nga “panganod sa mga saksi.” Kinahanglan atong hunahunaon kung unsa ang ilang giantos ug unsa sila ka matinud-anon ug maunongon sa Diyos, bisan anaas sa malisud nga kasinatian. Ang ilang paglahutay kinahanglan nga magdasig kanato ngadto sa mas dakong pagkamatnud-anon sa pagpadagan sa atong kaliwat, ug sa

pagpunting sa daghang mga tambag sa Kasulatan nga nagtubag sa panginahanglan alang sa makanunayon nga paglahutay. “Ang tanang mga butang alang sa inyong kaayohan, aron nga ang kadagaya sa grasya tingali pinaagi sa pasalamat sa daghan nga madagayaon ngadto sa himaya sa Diyos. Busa dili kita magpakaluya; apan bisan pa nga ang atong pagkatawo nawala, apan ang sulod nga tawo nabag-o sa matag adlaw. Kay ang atong kasakitan, nga sa makadiyut lamang nagabuhat alang kanato sa labi pa ka malig-on ug walay katapusan nga gibug-aton sa himaya.” “ Siya nga magamadaugon magabuhat ako ug usa ka haligi sulod sa templo sa akong Diyos.”- II Cor. 4:15-17; Pin. 3:12

Gisultian kita: “Palandunga ninyo siya nga miantus sa maong pagsupak sa mga makasasala batok kaniya, aron kamo dili managkataka ni managtalaw.” (Hebreohanon 12:3) Ang hunahuna usa ka espesyal nga panggubatan alang sa matag usa kanato. Ang “daan nga tawo” sa atong napukan nga kinaiyahan padayon nga nagsupak sa “bag-ong tawo.” (Col. 3:9,10) Ang pagsukol sa atong lawas sa pagsakripisyo kabahin usab kini sa gubat. Imbes nga magpasakop sa mga unodnong mga impluwensya, bisan pa, kinahanglan kita magmaya nga ang atong Ginoo nagdapit kanato sa paglakaw sa iyang mga lakang, ug sa paglahutay sama kaniya. Mag-inom kita sa kopa nga iyang giinom ug magpabautismo sa bautismo nga iyang gibautismohan. (Marcos 10: 8,39) Busa, kon kita mag-antos sa lisud nga mga kasinatian, o pagatamayon sa uban, atong hinumduman ang mga pulong, “Bulahan kamo sa diha nga ang mga tawo magapasipala kaninyo ... Pagmaya ug pagmaya kay hilabihan ang imong ganti sa langit.”- Mat. 5:11,12

PAGTOO NAGKINAHANGLAN SA PAG-PURSIGIR

As we grow from faith to faith, we should recall the words of Paul, “Be strong in the Lord, and in the power of his might.” (Eph. 6:10) To become strong requires continual exercise, training and perseverance. Spiritually speaking, we should be energized by God’s word, and by our relationship with him through Christ. We have the same favors, promises and inspiring hopes that Jesus and the apostles had. Yet, to fully attain these, we must persevere day by day. “Let us hold fast the profession of our faith without wavering; (for he is faithful that promised.)” “We are made partakers of Christ, if we hold the beginning of our confidence stedfast unto the end.”—Heb. 10:23; 3:14 Samtang kita nagatubo gikan sa pagtoo ngadto sa pagtoo, kinahanglan atong hinumduman ang mga pulong ni Pablo, "Magmalig-on diha sa

Ginoo, ug diha sa gahum sa iyang kusog." (Mga Taga Efeso 6:10) Aron mahimo nga lig-on nagkinahanglan ang makanunayon nga ehersisyo, pagbansay ug paglahutay. Sa espirituhanong pagkasulti, kita kinahanglan nga palihokon pinaagi sa pulong sa Dios, ug pinaagi sa atong relasyon uban kaniya pinaagi kang Cristo. Kita adunay sama nga mga pabor, mga saad ug pagdasig sa paglaum nga anaa ni Jesus ug sa mga apostoles. Bisan pa, aron hingpit nga makab-ot kini, kita kinahanglan nga molahutay sa adlaw-adlaw. "Magmalig-on kita sa pagsugid sa atong pagtoo nga walay pagduha-duha; (kay matinud-anon siya nga nagsaad.) "" Kita nahimong mga mag-aambit ni Kristo, kung atong gihuptan ang sinugdanan sa atong pagsalig nga makanunayon hangtud sa katapusan. " - Heb. 10:23; 3:14

Ang pagkamalahutayon nagkinahanglan og pagkamabinantayon. Si Pedro nagtambag kanato, "Magmalinawon kamo sa hunahuna, managtukaw kamo. Ang inyong kaaway nga mao ang yawa nagalibotlibut sama sa leon nga nagangulob nga nangitag iyang matukob. Kaniya kinahanglan managpanukol kamo nga malig-on sa inyong pagtoo, sa nahibaloan ninyo nga ang samang mga pag-antus kinahanglan gayud masinati ninyong tanan nga masigkaigsoon nga ania sa kalibutan. Ug tapus kamo makaantus sa makadiyot, ang Diyos sa tanang grasya, nga nagtawag kaninyo ngadto sa iyang dayong himaya diha kang Kristo, mao gayud ang mangunay sa pag-ayo, paglig-on, ug pagbaskug kaninyo." (I Pedro 5:8-10) Gipakita niining mga pulonga nga kon anaa sa tulunggaan ni Kristo may mga pagsulay ug pag-antus gikan sa nagkalainlaing mga tinubdan. Kini, sa pagkatinuod, mga pagpadayag sa balaang pag-uyon tungod kay sila nagpalambo sa pagkamalahutayon nga, sa mas nagpalig-on sa atong pagtuo. Gipahayag ni Pablo ang iyang tinguha nga magpadayon sa paglahutay niining mga pulonga: "wala ako mag-isip nga kini nahimo ko nang akong kaugalingon; hinoon, usa ka butang akong ginabuhat mao kin: sa ginakalimtan ko ang nanagpangagi na ug sa nagadasdas ako paingon sa anaa sa unahan, ako nagapadayon paingon sa dauganan, ngadto sa ganti nga mao ang sa langitnong pagtawag kanato sa Diyos diha kang Kristo Jesus." (Filipos 3:13,14) Ang pagkamalahutayon magsugod sa atong mga hunahuna. Busa, gipahinumduman kita nga bisan unsang mga hunahuna tinuod, matinud-anon, makatarunganon, putli, matahum, maayo nga taho, mahiyason ug dalaygon, kinahanglan kita "maghunahuna niining mga butanga." - Filip. 4:8

Ang pagsusi sa paglahutay dili hingpit kon walay paghisgot sa importante nga papel ug pribilihiyo sa pag-ampo. “Pag-ampo kanunay uban sa tanan nga pag-ampo ug pangamuyo diha sa Espiritu, ug pagtan-aw niini uban sa tanan nga paglahutay ug pangamuyo alang sa tanan nga mga balaan.” (Efesos 6:18) Ingon nga mga anak sa Diyos kinahanglan kita adunay aktibong pag-ampo nga kinabuhi, “uban ang tibook nga pagkamalahutayon,” nakigsulti uban kaniya mahitungod sa atong adlaw-adlaw nga mga kasinatian ug sa iyang tabang ug paggiya diha kanila, nga gipalihok sa usa ka tinguha sa pagbuhay sa iyang kabubut-on sa tanang mga butang.

PAGTOO MAHIMONG MAPASALAMATON

Kinahanglan gayud kita nga mapasalamaton sa atong Langitnong Amahan, kay utang nato ang tanan ngadto kaniya pinaagi sa pagtubos sa iyang pinalanggang Anak. Sa paghinumdom sa mga pulong ni Pablo, kita gipahinumduman, “Kamo dili inyo, kay kamo gipalit sa usa ka bili: busa himayaa ang Diyos.” (I Corinto 6:19,20) Atong nasabtan kini nga nagpasabut nga ang atong panahon, mga talento , impluwensya, salapi, ug tanan nga atong gihunahuna nga bililhon, sa tukmang paagi iya sa Ginoo, lakip mismo ang kinabuhi.

Ang atong mahigugmaong Langitnong Amahan nabalaka sa matag butang sa atong mga kinabuhi, ug sa matag kasinatian nga atong nasinati. Ang atong pagtoo ug pagsalig kaniya kinahanglan maghatag ug pagpasalamat, samtang atong nahibal-an ang pag-atiman, pag-awhag, kahupayan, paghupay, paggiya, kalinaw ug pahulay nga iyang gihatag matag adlaw kanato. Niini nga katuyoan gidapit kita ni Jesus: “Umari kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabug-atan, ug papahulayon ko kamo. Isangon ang akong yugo diha kanimo, ug tun-iko; kay ako maaghop ug mapaubsanon sa kasingkasing: ug makakaplag kamog pahulay alang sa inyong mga kalag. Kay masayon ang akong yugo, ug ang akong palas-anon magaan.”(Mateo 11:28-30) Sa tinuud, uban sa pagpasalamat kita makasiguro, “Si Jehova magahatag ug kusog sa iyang katawhan.”- Salmo 29:11

Si Kristo Jesus ang atong langitnong higala ug manlalaban. (Juan 15:14,15; I Juan 2:1) Siya gihulagway kanato sa Bibliya ingon nga “kahayag” sa himaya sa Diyos, ug ang “gipakita nga dagway sa iyang pagkatawo.” (Hebreohanon 1:3) ang pagsabut sa Langitnong Amahan ug sa iyang hinigugmang Anak gipadayag kanato pinaagi sa makapalamdag nga impluwensya sa Balaang Espiritu. Alang niini, kinahanglan usab nato nga ipahayag matag adlaw ang atong

pasalamat, tungod kay kini ang espiritu sa Diyos nga nagatabang kanato matag adlaw aron motubo gikan sa pagtuo ngadto sa pagtoo. Sa pagkatinuod, makaingon kita uban sa salmista, “Unsa man ang akong ibayad ngadto sa Ginoo alang sa tanan niyang mga kaayohan kanako? Dawaton ko ang copa sa kaluwasan, Ug pagasangpitan ko ang ngalan ni Jehova. Magabayad ako sa akong mga panaad ngadto sa Ginoo karon sa atubangan sa tanan niyang katawhan.”- Salmo 116:12-14

Isip mga anak sa Diyos, magpasalamat gayud kita sa atong Langitnong Amahan alang sa iyang pag-atiman sa tanan nga mga bahin sa atong mga kinabuhi. Atong maamgohan, pinaagi sa mata sa pagtoo, nga anaa niya ang tanan natong mga kalihokan ubos sa iyang pagdumala, ug siya nagdisenyo kanila nga magabuhat sa hingpit sumala sa iyang mahangturong mga katuyoan. Kini kinahanglan nga magdasig kanato sa pagpaningkamot sa pagtuman sa panaad nga atong gihimo mahitungod sa kamatinud-anon hangtud sa kamatayon, samtang kita “pinaagi sa mapailubon nga pagpadayon sa maayo nga pagbuhat nagtinguha sa himaya ug dungog ug pagka-imortal.” (Roma 2:7) “Salamat sa Diyos alang sa iyang dili matukib nga gasa. “- II Cor. 9:15

PAGTOO NAGKINAHANGLAN SA GUGMA

“Karon nagpabilin ang pagtoo, paglaum, gugma nga putli, kining tulo; apan ang labing dako niini mao ang kalooy.”(I Corinto 13:13) Ang kalooy, sumala sa gipamulong ni Pablo niini nga kapitulo, mas tukma gihubad ingon nga gugma-gugma nga hingpit nga dili hakog, wala magtinguha sa bisan unsang balos. Kini nga matang sa gugma mapakita pinaagi sa mga buhat sa pagkamabination, pagtabang, pagpangalagad sa paghalad alang sa uban, ug bisan sa pagpahayag sa maayong kabubut-on ngadto sa atong isigkatawo. Ang dugang pa nga gisulti kanato sa apostol mahitungod niining balaang gugma. “Ang gugma taas ug maluloton. Ang gugma dili masina. Ang gugma dili mapahitas-on; dili magpaburot; mga buhat nga dili mabalaka, dili mangita nianang dili iya; dili masuko; wala maghunahuna sa dautan; wala magakalipay sa pagkadautan; apan nagakalipay uban sa kamatuoran; naglangkob sa tanan nga mga butang; nagtuo sa tanan nga mga butang; nagalaum sa tanan nga mga butang; molahutay sa tanang mga butang. Ang gugma dili mapakyas sa bisan unsang panahon.”- I Cor. 13: 4-8

Ang atong mga kasingkasing kinahanglan magpadayon nga puno sa

gugma sa Diyos sa ingon nga sukod nga walay luna alang sa dili mabination nga mga hunahuna ngadto sa uban, bisan kadtong kinsa atong ikonsiderar ang atong mga kaaway. Kinahanglan nato hinumdoman nga ang Diyos “unang nahigugma kanato,” ug gibuhat kini “samtang kita mga makasasala pa.” (I Juan 4:19; Rom 5:8) Makahimo kita sama sa pagpakita sa atong gugma ngadto sa Langitnong Amahan ug sa iyang Anak nga si Kristo Jesus pinaagi sa paghigugma sa atong mga kaigsoonan, sa atong mga silingan, ug sa tanan nga katawhan, lakip ang atong mga kaaway. Ang gugma mao ang katapusang timaan sa tinuod nga pagkabalaan, ug ang Diyos nagtudlo kanato, “Magbalaan kamo, kay ako balaan.” - I Pedro 1:16

Ang Kasulatan naghatag kanato niining dugang nga pahimangno mahitungod sa gugma. “Pasidunggi ang tanan nga mga tawo.” “Himoa nga ang gugma sa mga igsoon magapabilin hangtud sa kahangturan.” (I Pedro 2:17, Heb. 13:1) Atong namatikdan niining mga pulonga nga ang inigsoong gugma dili lamang ihatag sa piho nga mga panahon o sa limitado nga mga kahimtang, apan kini mao ang pagpadayon. Ang pulong nga gihubad nga “magpadayon” sa teksto sa ibabaw nagpasabut nga “dili magpalayo, ... pagahuptan, padayon nga huptan.” Kon ang atong mga hunahuna mapalambo pinaagi niini nga panabut kini magdala kanato sa pagsabot nga “ang usa ka higala mahigugma sa tanan nga panahon.” - Panultihon 17:17

Busa, maghigugmaay kita sa usag usa bisan kon wala kita magkauyon mahitungod sa pipila ka mga detalye sa paghubad sa kasulatan. Kinahanglan atong isilsil ang kahulugan nga anaa sa mga pulong sa Efeso 4:4-6: “Adunay usa ka lawas, ug usa ka Espiritu, ingon nga kamo gitawag sa usa ka paglaum sa inyong tawag; Usa ka Ginoo, usa ka pagtoo, usa ka bautismo, Usa ka Diyos ug Amahan sa tanan, nga labaw sa tanan, ug sa tanan, ug diha kaninyong tanan.” Dihang gipangutana sa usa ka Judio nga mga lider sa relihiyon, “Unsa ang dakong sugo sa balaod?” Si Jesus mitubag: “Higugmaang Ginoo nga imong Diyos sa tibuok mong kasingkasing, ug sa tibuok mong kalag, ug sa tibuok mong hunahuna. Kini ang una ug dako nga sugo. Ug ang ikaduha susama niini: Higugmaon mo ang imong silingan sama sa imong kaugalingon.”(Mateo 22:36-39) Sa gabii sa wala pa ang iyang kamatayon, si Jesus midugang sa usa ka ikatulong sugo, nga gitumong alang sa iyang mga tinun-an ug mga sumusunod sa lakang kini nga Panahon sa Ebanghelyo. “Nagahatag ako kanimo ug usa ka

bag-ong sugo, Nga kinahanglan maghigugmaay kamo sa usa ug usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo, kinahanglan maghigugmaay usab kamo ang usa sa usa. Tungod niini ang tanang tawo makaila nga kamo mga tinun-an ko, kong kamo maghigugmaay alang sa usa'g usa.”- Juan 13:34,35

KATAPUSANG KADAUGAN PINAAGI SA PAGTOO

Si Apostol Juan misulat: “Ang tanan nga gipanganak sa Diyos mibuntog sa kalibutan; ug kini mao ang kadaugan nga nakadaug sa kalibutan-ang atong pagtoo.”(I Juan 5:4) Atong nakita nga bisan tuod kinahanglan ang pagtoo aron maangkon kini nga kadaugan, ang atong kadaugan nahimong posible pinaagi sa madaugon nga gahum sa Diyos. Siya ang nagpanganak kanatong tanan, ug ang iyang Balaang Espiritu nga, pinaagi sa atong pagkaanak usab, modala kanato ngadto sa kadaugan. Gigiyahan sa espiritu sa Diyos, nahibal-an nato nga ang tanan nga mga butang magtinabangay alang sa atong kaayohan. (Roma 8:28) Busa, kinahanglan kita magpasakop sa kabubut-on sa atong Langitnong Amahan ug sa iyang Anak, si Kristo Jesus, ug padayon nga ibutang ang atong pagtoo ug pagsalig kanila, bisan kung ang agianan ingon nga mangitngit ug kahadlokan. Kini ang kinatibuk-ang pag-uswag gikan sa “pagtuo ngadto sa pagtoo” -ang hingpit nga pagsalig sa atong Diyos nga mahigugmaon ug sa tanan nga maalamon nga bisan diin kita dili makasubay kaniya. Mao kini ang paagi nga ang mga matarung “nagpuyo pinaagi sa pagtoo.”

Kadto lamang, kinsa gikan sa pagtuo ngadto sa pagtoo, bug-os nga nabautismohan sa paghalad sa kamatayon sa atong Ginoo pagahatagan ug bahin uban kaniya diha sa himaya ingon nga iyang kaubang mga manununod, ug isip mga sakop sa bantogang propeta, pari, hari, tigpataliwala, ug maghuhukom sa kalibutan sa Mesiyanikong gingharian. (Roma 8:16,17 II Tim 2:10-12; Pinadayag 3:21) Ang katapusang mga sakop sa lawas ni Kristo sa wala madugay pagabangonon sa himaya ug mahimong mga mag-aambit sa “unang pagkabanhaw.” (Pinadayag 20:6) Pagkamatinud-anon hangtud sa kamatayon, ang saad nga gihatag ni Jesus sa itaas nga lawak matuman: “Ako ... modawat kaninyo sa akong kaugalingon; nga kung asa ako, didto usab ikaw.”(Juan 14:3) Unya moabot ang mahimayaang katumanan sa pag-ampo nga gipamulong sulod sa kapin sa duha ka libo ka tuig: “Moabot ang imong gingharian. Pagabuhaton ang imong kabubut-on dinhi sa yuta, maingon sa langit.”- Mat. 6:10■